

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio VI. De necessitate specialis priuilegij ad vitanda omnia peccata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

resistere concupiscentiæ ac Diabolo, necessarium ei est ex parte Dei speciale aliquod auxilium & beneficium gratiæ per quod confortetur & in tot periculis ingruentibus liberetur, ex parte autem hominis requiritur ut cor habeat bene affectum erga Deum, & in eo firmatum, alioqui succumbet hand dubiè appetitui, sed ei qui existit in peccato deest utrumque illud: nam speciale illud donum gratiæ referuat Deus amicis suis, cum ille sit effectus amoris eximij, suis autem inimicis satis est quod alia non denegat auxilia minora, & minus congrua. Deinde cor hominis peccatoris alienatum est a Deo, inclinatum ad Creaturas, unde fit ut minima illud tentatio trahat ad ruinam, *Iniquitates videlicet sua capiunt impium, & funibus peccatorum suorum constringitur*, ut habetur Prouerbiolum 24.

Solutio
primæ du-
bitationis.

Ad primam Resp. verum esse quod ad seruanda omnia præcepta non aliud requiritur quam actuale auxilium gratiæ, tanquam principium per quod talis operatio fieri debeat: gratia vero habitualis requiritur tanquam fundamentum propter quod solum Deus tales det gratias quæ sint principia efficacia resistendi omnibus tentationibus.

Secundæ

Ad secundam Resp. verum etiam esse quod ad actus naturales immediatè non requiritur principium vltimum supernaturale secundum substantiam, sed nihilominus tamen illud requiritur mediatur, quatenus sine illo ut fundamento supernaturali non obtinebuntur principia etiam supernaturalia per quæ tales actus naturales de facto eliciantur longo tempore: non enim nego quin breui aliquo tempore possit homo existens in peccato, abstinere à nouis peccatis, sed volo id esse impossibile pro longa mora temporis, est enim prorsus infallibile, quod nemo infidelis aut peccator totam naturæ legem vnquam seruat.

Tertiæ.

Ad tertiam Resp. concedendo quod homo in statu puræ naturæ non posset seruare totam legem per longum tempus, vel ex solis naturæ viribus, vel ex solis illis auxiliis gratiæ quæ nunc sequuntur gratiam creationis. Deus autem in illo statu potuisset dare auxilia purè naturalia ex solo beneficio creationis, ut per illa homo potuisset seruare totam legem: Imò probabiliter docet Suarez quod Deus illa auxilia de facto contulisset, quia pertinet ad authorem naturæ ita suis providere creaturis, ut finem suum assequi possint. Huiusmodi enim auxilium quamuis indebitum omnino esset naturæ in se ipsa consideratæ, valde tamen esset consentaneum diuinæ providentiæ naturam illam gubernanti.

Quartæ.

Ad quartam Resp. neminem obligari ad confessionem statim faciendam post commissum peccatum, quia possumus breui aliquo tempore sine habituali gratia, totam legem seruare: tenemur autem post aliquod tempus non nimis longum, præsertim si grauis urgeat tentatio trahens ad peccatum, alioqui ut notabat Gregorius Magnus prius illud peccatum pondere suo in nouum peccatum trahet.

SECTIO VI.

De Necessitate priuilegij specialis ad vitanda omnia peccata.

Dixi de necessitate gratiæ tum actualis, tum habitualis, nunc priuilegium speciale voco gratiam illam actualem quæ paucissimis & rarissimè conceditur, & quæro utrum possit homo fidelis, & existens in gratia, vitare omnia peccata, & toto vitæ tempore perseverare in statu illo beatissimo: quod disputari Primò, potest de peccatis mortalibus. Secundò, quod obscurius est, de peccatis venialibus.

S. I.

Utrum sine speciali priuilegio possit aliquis vitare omnia peccata mortalia, & perseverare toto vitæ tempore in gratia.

Dvpli citer intelligi potest, quod homo possit sine speciali priuilegio vitare omnia peccata mortalia. Primò utrum habeat potentiam saltem sufficientem cum ordinariis gratiæ auxiliis ad perseverandum. Secundò, utrum habeat potentiam efficacem ita ut cum illis etiam de facto perseveret.

Sensus diffi-
cultatis.

Ratio dubitandi est quia primò, illud est priuilegium speciale quod non conceditur nisi paucis, sed perseverare longo tempore in gratia non conceditur nisi paucis, ergo perseverare in gratia est beneficium specialissimum.

Ratio pri-
ma dubi-
tandi.

Secundò, illud non potest fieri sine speciali priuilegio, quod nemo condignè mereri potest, sed perseverantiam præsertim finalem nemo condignè meretur ut docebo postea, ergo illam nemo potest habere sine speciali priuilegio.

Secunda.

Tertiò, illud quod omnium donorum est maximum, nemo sine priuilegio speciali potest obtinere, sed perseverantia in gratia usque ad finem, maximum est omnium donorum, ergo illa sine speciali priuilegio non potest obtineri.

Tertia.

Dico primò, neminem esse iustum qui sine speciali priuilegio non habeat potentiam sufficientem ad omnia peccata mortalia vitanda, & ad perseverandum usque ad finem vitæ, sed nemo tamen potentiam habet efficacem sine tali priuilegio.

Affertio
prima bi-
partita.

Primam partem cum Caluino, Luthero, Melancthone ausus est negare noui dogmatis fabricator 10m. 3. l. 3. c. 13. col. 325. vbi sic habet *sunt quædam homini præcepta secundum statum & vires in quibus constitutus est impossibilia, nec adest semper gratia quæ præcepta illa implere sufficiamus: & iterum, impotentia implendi præcepta reperitur etiam in iustis, qui & fidem Christi & charitatem iustitia susceperunt: & iterum ibid. Non adest semper gratia quæ præcepta illa implere sufficiamus. Idque alibi sæpè reperit, & desumptum est omnino ex pluribus locis Caluini, cuius hoc præcipuum & maximum est delirium, ex Luthero ut dixi, Melancthone, Chemnitio & aliis sectariis, quorū horrenda blasphemia damnata est in Trid. sess. 6. cap. 11. & Can. 18. *Si quis dixerit Dei præcepta homini etiam iustificato & sub gratia constituto esse ad obseruandum impossibilia, anathema sit*, & sane si testatur Scriptura. *Omnia possum in eo qui me confortat: Faciam ut in præceptis meis ambuletis: Mandata eius grauiora non sunt: Non patietur vos tentari ultra id quod potestis. Deus igitur* (inquit Aug. lib. de nat. & grat. c. 43.) *impossibilia non iubet, sed iubendo admonet, & facere quod possis & petere quod non possis.* Neque rationes cogerere opus est, ratio enim naturaliter indita homini statim impietatis & iustitiæ hominem illum damnat qui ausus dicere summè sapientem, summè bonum, summè iustum imperare impossibilia, & damnare hominem qui non faciat, quod nemo vnquam tyrannus fecit, & nemo adscribere Deo possit nisi dicat eum non esse Deum. Quomodo enim obligari possum ad id quod est impossibile, & propter violationem illius puniri. Neque satis est dicere poenam hanc esse peccati primorum parentum, sequitur enim neminem damnari propter violationem præceptorum, quæ obseruare nemo potest, sed tantum propter peccatum Adæ.*

Probat
prima pars
Scripturis,
& ratione.

Secunda pars de potentia efficaci ab omnibus tenetur Catholicis & probatur omnibus argumentis quæ allata sunt in ratione dubitandi, quia scilicet gratia

Probat
secunda
pars.

gratia illa perseverantiae non omnibus conceditur, sed electis tantum, imò & specialiter dilectis, atque adeò summum illud est diuinæ in nos benevolentiae argumentum. Deinde nemo potest illud sibi certò polliceri, ut monet optimè Tridentinum *sess. 6. cap. 13.* sed omnes cum timore ac tremore salutem suam operari debent, in vigiliis, laboribus, orationibus, formidantes de exitu pugnae cum Diabolo carne ac mundo, &c. ubi etiam addit quod magnum hoc donum non est homini nisi à Deo, qui tamen nisi illius gratiae defuerimus, sicut cepit in nobis opus bonum perficiet, sed probat etiam evidenter necessitatem hanc privilegij specialis corruptio naturæ quæ per habituales gratias non sanatur, multitudo tentationum, innumera peccandi occasiones: passionibus, exempla, quibus omnibus diu resistere, neque vnquam cadere sanè difficillimum est, nisi potentior gratia impediat à lapsu & ex his ad rationes dubitandi liquet responsio; probabatur enim ibi solum impotentia efficax ad vitanda omnia peccata mortalia, quam etiam asserui.

S. II.

Utrum sine privilegio speciali possit iustus omnia vitare peccata venialia.

His positis nullam habent inter Catholicos controuersiam, maior circa venialia difficultas est, vtrum ad ea vitanda tùm distributiue, tùm collectiue, quilibet homo iustus habeat potentiam moraliter sufficientem aut etiam efficacem cum solis auxilijs gratiae ordinarijs. Tunc aliquis dicitur habere impotentiam ad vitanda omnia peccata collectiue, potentiam autem ad omnia peccata vitanda distributiue, quando impotentia illa non cadit supra vllum omnino peccatum separatim ab alijs sumptum, sed tantum in multitudinem ipsam & collectionem, dicitur autem habere impotentiam ad vitanda omnia tùm distributiue tùm collectiue quando impotentia & difficultas non cadit tantum supra multitudinem, sed etiam supra peccatum aliquod singulare, quod propter difficultatem in eo existentem iustus moraliter non poterit vitare.

Difficultas igitur nunc est, vtrum homo iustus habeat impotentiam moralem ad vitanda omnia peccata tùm collectiue tùm distributiue, imò vtrum habere possit impotentiam ad vitanda omnia peccata collectiue, & potentiam ad omnia vitanda distributiue.

Ratio dubitandi primò est, quia quando dicitur in Concilio quod non possumus vitare omnia peccata, vel id intelligitur de impotentia physica & sic nulla est libertas, vel de impotentia morali sufficiente, & sic gratia nihil addit naturæ, nam etiam homo sine gratia potentiam habet physicam ad vitanda quilibet peccata, ergo per gratiam recipit potentiam moralem sufficientem: vel intelligitur de sola impotentia efficaci, & sic Concilium diceret tantum quod nemo peccata venialia de facto vitat, non diceret quod nemo illa potest vitare. Cum enim dicitur non potest vitare, necessitatem dicimus antecedentem non consequentem tantum, qualem habet quisquis non potest vitare quia non vitat: gratia enim congrua non est necessaria ut possim vitare, & tamen Concilium dicit neminem posse vitare.

Secundò, quoties argumentum procedit à distributiuo ad collectiuum, vel contra, semper vitiosa est argumentatio, quia tunc variatur suppositio; proceditur enim à suppositione determinata ad confusam, sed cum dicitur si potest quilibet vitare omnia peccata venialia distributiue sequitur quod possit vitare omnia collectiue argumentum procedit à distributiuo ad collectiuum: eodem modo ac si diceret ad viden-

dum non est necessarius oculus dexter, neque necessarius est oculus sinister, ergo nullus oculus ad videndum est necessarius: Sunt in stabulo tres equi, neque hic, neque hic, neque hic est necessarius ad equitandum, ergo nullus est necessarius, respondetur enim ad illa omnia quod quamuis oculus non sit determinatè necessarius ad videndum, est tamen necessarius indeterminatè ut est pars huius collectionis: Similiter quamuis nullum sit peccatum veniale determinatum ad quod vitandum homo non habeat potentiam physicam & moralem, non sequitur tamen quod possit indeterminatè vitare singula quatenus sunt pars huius collectionis, quam non potest totam vitare, poterit ergo Petrus vitare, primum, secundum, tertium, si illa spectentur determinatè, non poterit vitare quatenus illa sunt membra illius collectionis & confusionis, ergo quamuis possit homo vitare omnia peccata venialia distributiue, non sequitur tamen quod possit vitare omnia collectiue.

Tertio, quando dicitur quod homo iustus vitare non potest omnia peccata venialia, vel intelligitur quod ille habeat impotentiam antecedentem, vel quod habeat impotentiam consequentem, si primum ergo caret libertate ad non peccandum, necessitas enim antecedens tollit libertatem: si secundum, ergo idè tantum homo non potest vitare omne peccatum, quia non vitat, quæ impropiissima est loquutio, sicut si dicerem, me non posse tacere, quia non taceo.

Dico secundò, nemo sine privilegio speciali cum solis auxilijs gratiae ordinarijs vitare potest omnia peccata venialia collectiue, aut etiam distributiue, imò si possit vitare distributiue omnia, possit etiam vitare collectiue.

Primam partem Catholicus nemo negat, primò enim colligitur ex Scripturis, *In multis offendimus omnes: si dixit unus quia peccatū non habemus ipsi nos seducimur: pro hac orabit ad te vnus sanctus in tempore opportuno. Quia videlicet ut loquitur Concilium Tridentinum sess. 6. c. 1. illa est communis iustorum omnium vox dimitte nobis debita nostra.* Secundò enim expresse ita contra Pelagium definitum est in multis Concilijs. v. g. in Mileuitano, *Can. 5. 6. 7.* quos ad verbum desumpit Concilium Africanum, & demum in Tridentino *sess. 6. Can. 23.* Anathema illi dicitur qui dixerit posse hominem in tota vita peccata omnia vitare etiam venialia, nisi ex speciali Dei privilegio, quemadmodum de beata Virgine tenet Ecclesia. Tertio, consentiunt S. Patres quos dabunt Suares *lib. 9. c. 8. Valq. disp. 189. n. 147. v. gr.* Cypriani auctoritatem sæpè opponit Pelagio Augustin. *Ne quis* (inquit tract. de orat. Domin.) *sibi quasi innocens placeat, & se extollendo plus pereat, instruitur & docetur se peccare quotidie, dum quotidie pro peccatis iubetur orare.* Quarto, id ostendunt à priori occasiones innumera peccandi, pugna nunquam interrupta concupiscentiæ, cui omnino impossibile est, semper resistere, nisi specialiter Deus incubet, & maioribus auxilijs confortet voluntatem pronam ad lapsum. Colligiturque à posteriori, quia licet non improbabiler existiment nonnulli privilegium hoc fuisse concessum Sancto Ioanni Baptista, ac Ieremiæ, negat tamen aperte, ac vniuersalissimè Augustinus pluribus locis, hoc de vilo id posse affirmari nisi de sola Virgine sanctissima, de qua ob honorem Filij, nullam cum de peccatis agitur haberi vult questionem. Quod etiam probabilissimè de Sancto Ioseph dici posse videtur ob honorem Filij cuius fuit nutritius, imò & appellatus est Pater, & ob honorem Sponsæ Immaculatissimæ, cuius verè fuit Coniux.

Secunda pars asserens peccata venialia vitari non posse omnia etiam distributiue, ita ut esse debeat aliquod peccatum determinatum quod non possit vitare,

Tertia.

Assertio 2.
bipartita.Prima pars
probat
ex Scri-
pturis.

Ex Cone.

Ex Patrib.

Ex ratio-
ne.Probat
secunda
pars.

P P p 2 alioqui

alioqui haberet potentiam ad vitanda omnia collectiue, negatur à Suare *lib. 1. c. 24. & lib. 9. c. 8.* qui existimat cum pluribus aliis posse hominem iustum omnia vitare peccata distributiue, sed non posse tamen vitare omnia collectiue: sed contrarium longè probabilius tenet Vasques *disp. 2. 12.* tenens esse impossibile, vt omnia vitari possint distributiue, quin possint vitari omnia collectiue.

Ratio est, quia quotiescunque homo potest facere singulas partes alicuius multitudinis successiuæ, tunc quando illæ faciendæ sunt, potest etiam facere totam multitudinem successiuam, sed collectio peccatorum venialium est multitudo successiuæ, vt patet; non enim omnia simul sunt, ergo si homo potest vitare omnia peccata venialia distributiue quando occurrunt, potest etiam vitare totam collectionem: maior probatur, quia posse facere totam multitudinem successiuam nihil aliud est, quàm posse facere singulas partes tunc quando illæ faciendæ sunt, & difficultas tota quæ est in tota collectione faciendâ non est alia quàm difficultas quæ est in faciendis illis partibus quando illæ debent existere. Vnde argumentor, si nulla sit difficultas in faciendâ tota collectione successiuâ, nisi difficultas faciendi singulas partes quâdo illæ debent existere, certè qui potest singulas quando illæ debent existere, potest etiam totam collectionem, sed in faciendâ collectione tota successiuâ, nulla est difficultas nisi ea quæ reperitur in singulis partibus quando debent existere, imò, vt dixi, nihil aliud est realiter posse facere totam collectionem successiuam, nisi posse facere singulas partes quando faciendæ sunt: ergo qui potest facere singulas partes alicuius multitudinis successiuæ potest facere totam multitudinem successiuam.

Confirmatur primò

Confirmatur primò, quia posse vitare collectiue omnia peccata venialia, nihil est aliud quàm posse vitare primum solitariè sumptum tunc quando vitandum est, & secundum seorsim, & tertium & quartum: quemadmodum si dicas potest aliquis ambulare pedes duas leucas non potest ambulare tres, certè verum est quod postquam ambulauit duas leucas, non potest ambulare tertiam: ergo similiter si dicas potest homo vitare nouem peccata venialia non potest decem, verum erit quod postquam vitauerit nouem, iam non potest vitare decimum. Similiter existente vtroque oculo neuter determinatè ad videndum necessarius est, at si dexter effodiatur sinister erit necessarius: sic licet ex decem peccatis, nullum determinatè necesse sit à me committi, tamen ex suppositione quod vitauerim nouem, moraliter erit necesse vt non vitem decimum. Vnde cumque oriatur difficultas illius decimi peccati, aut ex eo quod fatigatus sim ex præcedentibus pugnis, aut ex speciali difficultate huius peccati, semper verum est quod hoc peccatum determinatum vitare non possum in his circumstantiis. Ex quo.

Confirmatur secundò, si enim homo per diem integrum vitare potest determinatè decem venialia quæ occurrunt, supponamus illum vitasse nouem, vel tunc ille potest vitare decimum, & sic potest vitare totam collectionem, vel non potest vitare decimum, & non potest vitare distributiue singula eo ipso quod non potest vitare omnia collectiue.

Instantia & eius solutio

Neque dicas supponi non posse quod vitet illa nouem, quia licet distributiue possit illa vitare prout singula sunt, non potest vitare illa determinatè vt faciunt collectionem. Sed contra si quod est moraliter possibile ponatur actu, nullum sequitur absurdum, sed est moraliter possibile quod homo vitet determinatè primum, secundum, tertium, &c. ergo non est absurdum supponere quod vitetur determinatè primum, secundum, &c.

Ad primam Resp. concilium quando dicit neminem posse vitare omnia peccata non esse intelligendum de impotentia physica cum qua libertas non statueret, neque de sola impotentia efficaci, significaretur enim duntaxat quod homo quilibet peccat: sed esse intelligendum de vera impotentia morali sufficiente, quæ significat tantam esse difficultatem in euitandis omnibus peccatis venialibus, vt illa moraliter, & secundum iudicium prudentum existimetur esse impossibilitas, Gratia ergo efficit primò, vt plura possimus vitare quàm si caremus gratia. Secundò, efficit vt vitatio illius peccati venialis determinati quod moraliter non possum vitare sit mihi possibilis saltem remotè ac secundum quid.

Ad secundam Respondeo argumentationem à distributiue ad collectiuum non esse semper vitiosam, si enim prædicatum quod conuenit singulis vt singuli sunt non tribuitur collectioni vt collectio est, sed tantum collectioni prout distributiue dicit singulas partes tunc argumentatio bona est: vt si dicas singuli homines determinatè sumpti carent alis, ergo omnes homines carent alis, est enim argumentatio potius à singulis distributiue sumptis, ad vniuersale sumptum distributiue: tunc autem vitiosum est argumentum à distributiue ad collectiuum, quando prædicatum quod conuenit tantum singulis vt singuli sunt attribuitur collectioni vt collectio est, vel contra quando prædicatum, quod conuenit collectioni vt collectio est, tribuitur singulis vt singuli sunt, vt si dicam nullus Apostolus est duodecim, ergo omnes Apostoli non sunt duodecim. Quando collectio constat ex partibus successiuis, qui dicitur posse totam collectionem, dicitur tantum posse singulas partes tunc quando illæ separatim ponendæ sunt, ideòque prædicatum quod conuenit singulis partibus, non tribuitur toti collectioni vt collectio est, vnde nec vitiosum est hoc argumentum: si possum vitare omnia peccata determinatè tunc quando vitanda sunt possum vitare collectiue omnia, nam illud prædicatum (possum vitare) non tribuitur toti collectioni vt collectio est, sed collectioni prout distributiue dicit singulas partes, id est singula peccata tunc quando separatim vitari debent. Neque verò illud argumentum simile est isti, ad videndum non est necessarius oculus dexter, neque necessarius est sinister, ergo nullus oculus est necessarius ad videndum, quia in illa conclusione, ergo nullus oculus est necessarius, vterque oculus sumitur copulativum, cum autem dicitur possum vitare omnia peccata distributiue, ergo possum vitare omnia collectiue, tunc omnia peccata non sumuntur copulativum, sed prout separatim & successiue possunt vitari.

Ad tertiam Resp. neminem dici non posse facere, id quod non facit præcisè, quia non vult facere, si autem haberet impossibilitatem tantum consequentem idèd non vitaret omnia peccata quia non vellet, ergo si haberet impossibilitatem moralem consequentem non diceretur non posse vitare omnia peccata, quod tamen dicit Concilium: Itaque impossibilitas vitandi omnia peccata venialia est impotentia antecedens, ita vt infallibile prorsus sit neminem vnquam vitare omnia: si enim moraliter esset possibile omnia vitare peccata deberet aliquando contingere vt aliquis omnia vitaret, illud enim dicitur impossibile moraliter, quod ita est difficile, vt nunquam omnino contingat, si enim vel semel contingit non est impossibile moraliter. Impossibilitas ergo hæc moralis ita est antecedens, vt non sit contraria libertati, quia illi aduersatur sola impossibilitas physica.